NAGY-KANIZSA, 1878. junius 9-én. 46-ik szám. Tizenhetedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-kanizsaváros helyhatóságának nemkülönben a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „n.-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a n.-kanizsai kiadó-nevelő egyesület“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A hazai ipar.

I.

Régóta fáradoznak a fővárosban oly czélból, hogy az országban levő összes nőegyletek s egyéb, a társadalom javának előmozditásán s bajainak orvoslásán fáradozó testületek egy magasztos s következményeiben rendkivül fontos czélnak, a hazai ipar emelésére s ez által a nemzeti vagyon szaporitására irnyzott törekvésnek megnyeretvén, általános agitatio s ennek alapján a külföldi iparkészitményeknek lehető kiszoritása s a hazaiaknak fogyasztása jöjjön létre. S valjon nem szomoritotta-e el azokat, kik a nemzet jövője fölött is tudnak aggódni, azon részvétlenség, melyben a törekvés részesült s még inkább azon körülmény, hogy ez ügyet a társadalom nagy része kivihetetlen ábrándnak tartja, sőt nem ritkán azokat, kik ez ügyben fáradoznak, gunyos lenézéssel kineveti? Pedig bizony-bizony nemzetünk fönmaradása nagyrészt attól függ, ki tudjuk-e állitani magunk lehetőleg szükségleteinket, s van-e annyi hazafias érzület bennünk, hogy lemondjunk arról a mi erőnket haladja?

Már maga az a körülmény, hogy az ország kiadásai évről évre több millióval meghaladják annak bevételét, elég ok a hazafias szivnek az aggodalomra. Önkéntelen is az a kérdés merül fel agyunkban, mire vezet ez? De e bajt különféle természetes és nem természetes módokkal majd csak megorvosolják talán azon férfiak, kik az ország ügyeit vezetik s kiknek vajha az ég hazafias jó igyekezetöknek megfelelő herkulesi erőt is adjon!

De mit szól ahhoz a szives olvasó, hogy hazánk bevitele ugyanannak kivitelét évről-évre milliókkal meghaladja; azaz milliókkal többet adunk ki oly árukért, melyeket idegen országokból hozunk be, mint a mennyit mi az idegenektől saját áruinkért beveszünk?! Vegyük hozzá még, hogy ezen milliókra menő kiadási többlet nem is hasznos és gyümölcsöző tárgyak bevásárlására fordittatik, hanem nagyrészt divat-, pipere- s egyéb oly tárgyakra, melyek értéke csak rövid ideig tart, s melyek azontul semmi vagyont nem képviselnek.

Mi lesz a gazdából, ki évenkint többet ád ki, mint amennyit bevesz? Előbb-utóbb tönkre megy s földönfutó lesz. Ime nemzetünk jövője, ha a bajon ideje korán nem segitünk. Mert a fönnebb emlitett tény, hogy t. i. tőlünk évenkint sokkal több pénz megy külföldre, mint mennyit mi a külföldtől beveszünk, napnál világosabban bizonyitja, hogy a nemzeti vagyon napról-napra fogy s hogy ha ez igy marad, maholnap e hon koldusok hazája lesz.

Lehet-e ezen segiteni? Igenis lehet. Ha vannak politikai okok, melyek magyar hazafiakat arra kényszerithetnek, hogy a nemzeti önállóság legelső kellékeiről, az önálló vám- és kereskedelmi politikáról s a pénzügyeknek az ország érdekei szerinti rendezéséről egy szövetséges állam érdekében lemondjanak; ha vannak kényszerito körülmények, melyeknek befolyása alatt határozatba megy a legnagyobb képtelenség, t. i. egy iparos és egy nagy részt őstermeléssel foglalkozó ország érdekeinek egy kalap alatti egyesitése: nincsenek, nem lehetnek okok elég hatalmasak arra, hogy a társadalom tétlenül nézze azon hajó elsülyedését, melynek kormányosai meg vannak kötözve, de melyben becsülete és létele van elhelyezve. Igenis kell s lehet is segiteni, csak mindenek előtt hazafias lelkesedés és egy kis áldozatkészség szükséges.

Lelkesedés! Hiszen minden tényező, mely annak fölébresztésére volna hivatva, ellene dolgozik. Az iskola akárhány esetben már eleve elfojtja a növendékben a lelkesedést. A hirlapirodalom! No soha hirlapok gyalázatosabban nem viselték magokat, mint napjainkban a magyarok a nemzeti érdekek megvédésének küzdelmében. Nemhogy a közérzület hű tolmácsai lettek volna, de sőt a hol észrevettek egy lelkesedéssel biró hazafiesoportot, mely hazája érdekeit elég bátor volt hangosan kimondani, kigunyolták, nevetségessé igyekeztek tenni azt.

Ha tehát a föntemlitett bajon, mely nemzetünk létét fenyegeti, segiteni akarunk, minden tényezőnek az ügy iránti hazafias lelkesedésre van szükség. A hirlapok lelkesitsék a nemzetet a hazai iparkészitményeknek még áldozatok árán is pártolására, használják fel a kezükben levő hatalmas erőt annak megmutatására, hogy az adott körülmények között ez az egyedüli ut, melyen bajainkon segithetünk, létünket föntarthatjuk s nemzetünket virágzóvá tehetjük. Merjék már egyszer az ország igazi érdekeit is hangoztatni s ne szoritkozzanak egyedül a vezérférfiak minden tettének föltétlen dicsöitésére.

K. L.

(Vége köv.)

Algir.

Somogyi Ede „Magyar Lexikon“-ából.

(Vége.)

A francia hajóhad Duperré altengernagy és Bourmont altábornagy alatt 1830. jun. 13-án érkezett Szidi-Ferruchba közel Algirhoz s már jul. 5-én a város teljesen a francziák birtokába jutott s azóta abban is maradt. A juliusi forradalom folytán Bourmont Clauzel által váltatott fel (1830. szept. 2-tól 1831. febr. 20-ig), ki Oránt, Bonat és Bugiát megszállotta, a titeri bejt megverte és Blidát és Medeáht meghóditotta. Ot követte Berthezéne (1831. deczemberig), ki alatt az arabok felkelése az idegen uralom ellen már nagyon elharapódzott, ezt pedig Savary, rovigói herczeg (1833. márczius ig), ki szigoru keménysége által csak még gyülöltebbé tette magát. A francziák legveszélyesebb ellene Abd-el-Kader volt, ki 30 arab törzs által maszkarai emirré neveztetvén ki, a francziák déli és nyugati közlekedési vonalát elvágta a hosszan tartó makacs háboru után, mely egy ideig változó szerencsével folyt, 1834. febr. 26-án tisztességes békét kötött, melyben a francziák által az összes nyugoti arab törzsek uralkodójának, az arabok által pedig maszkarai zultánnak ismertetett el. Azonban a véres harcz nemsokára ujból kitört, melyet sem Drouet d'Erlon (1833. szeptembertől 1835. augusztusig), ki alatt Trezel 1835. jun. 28-án Makta mellett véres vereséget szenvedett, sem Clauzel által (1837. februrig) nem fejezततhetett be győzelmesen, mig végre Damrémont alatt (apr. 3-tól 1837. okt. 12 ig) Abd-el Kaderrel a tafnai szerződés létrejött (1837. máj. 30 án), melyben az utóbbinak a Maszkarától a a Titeritől nyugotra eső terület átengedtetett. Csak ez időtől fogva kezdődik az országnak valóságos megszerzése a francziák által, miután a keleti részen Konstantine meghóditásával (1837. okt. 5—13 ig) az egész terület, habár csak lassankint, a hóditók biztos birtokába jutott. A következő kormányzó Valée tábornok (1837. okt. 13 tól—1841 ig) sikerrel lecsillapitotta a tartomány keleti és déli részét s először kisértette meg a termékenyebb részek-

TÁRCZA.

Ne temessenek engem zajjal . . .

Ne temessenek engem zajjal,
S nagy kisérettel sohase; t.
Csendes az ut, melyre térek,
Ne zavarja a csendet ének —
Néma legyen kisérete.

Ne temessenek fény, a pompával,
Hisz már ezt sokkal megtevék!
Pedig szivem mélyebben érzett,
Mint sok másé, és jobban vérzett . . .
Nem kell nekem e fény, ez ók!

Nehányan a kik még szerettek:
Lehajtott fővel jöjjenek,
Kisérjenek a temetőig,
Vagy nem! — hiszen ez fáj nekik
Im búcsum: — isten veletek!

Idegen kéz ásva meg sirom,
Hideg, részvétlen mint a jég;
Hisz elfeledtetik ez vélem
Szerettim, ott a fényességben,
A kiket immár föllelék!

S ha aztán éj száll a földre,
Hlat, szelő, és holdvilág:
Mind arról fog csak sugni, szólni,
A csalogány arról dalolni:
Mily boldogság van oda át!

MAJTHÉNYI FLÓRA.

Halálról elmélkedések és a halálról félelem nevetséges volta.

(Weber Democritusából.)

(Folytatás.)

Vén asszonyok sirnak, ha halálukról beszélnek, a czel mást meg nem inditanak, mint magukat; vén asszonyok és férfiak örömest hallják, ha épületes beszédeiket a halálról azzal csillapitgatjuk: „oh, az önök kinézése még több évet igér.“ Oly barátságosan mosolyognak, a mint csak redős arczuk megengedi, mert ezt szeretik hallani; azonban a férfiak a nyugodt éjt egy forró nap után nyugodtabban várhatnák be, és vidámabban kelhetnének fel az asztal mellől, mely őket jól tartá, hol többé semmi élvezet sincs. A férfiaknak mondom, kik a világot és az azon levő embert minden rosz oldalával ismerik, életuntan és egykedvüleg kellene sirba szállni, Achilles különös óhaja nélkül: „inkább koldus az élők, mint király az árnyak közt.“ Egy becsületes ember, ki gyakrabban nyugodtan a halálra gondol, örömmel derék elődei, utálattal ellenségei és a gazokra, szerintem még legelőbb megtehetné, hogy az utódok is vele tartanának. Bölcseknek mondom, ha a gép megakad, kivánczian kellene figyelni a közelgő talány-fejlődésre, mint Neickardt, ki e pillanatban üterét tapintá, a mint orvos figyelt az elválás és órától, melyről ez mondatik:

Egész tagomban reszketek
Az ég urától jő követ;
Hogy fejtené meg a talányt
A mely szorongat földi lényt!

Persze, hogy mindegyik egy percz alatt megfejthetné a talányt, azonban szerencsére az önfentartási ösztön, az enyészettől félelem, mint a veszélytől borzadály, a melyben magunkat vagy másokat látunk, még a gyülölt gonosztevő kivégzésénél is erősebb, mint a talány vágy fekete mélabus pillanatokat leszámitva, azért jó, ha Seneca és e mondatról: „Adjunk bálát az Istennek, hogy senki a világban nem tartható“ mit sem hallottunk. Üdvös, ha nem tudjuk Hum e tételét: „Az emberi élet ép azon törvényektől függ, mint az állatok“. Az emberi élet egészben véve nem fontosabb, mint az osztrigáé, s ha neki joga van a Nilt és Dunát partjából kivezetni, bűn volna-e néhány unczia vért csatornáikból kivezetni. Ha az élet gyötrelemmé vált ránk nézve, a gondviseles megköszönteti velünk az élvezett jót, és az erőt, hogy a fenyegető baj elől menekülünk. Miért ne vetnők el az életet, ha az érdemetlen a megtartásra és senkinek se használ? Különben az orvosoknak életerősitő és erőtlenitő* beosztása, játszott hős szerepek, és rendkivüli esetekben, mint Caesar és Fridrichnél helyén van; Napoleon mégis másképp gondolkodott. Csak őrültség és szenvedély, testi és lelki betegség, félelem vagy gyávaság beálltával képes az ember magát megölni, mert az ember csak egyszer él és a természeti ösztön hatalmasabb, mint a kinyilatkoztatás, legendák és bölcsészet, mely az öngyilkosságnak e szép nevet adja: „önkénytes halál“. Azonban én jobban szerettem volna, ha a tanitványok, kik Jézushoz sokszor oly sok kiváncsi kérdéseket intéztek, Lázárt, vagy a holtakat, kik Jézus megfeszitésénél sirjaikból felkelnek, megkézdezik, hogy van a siron tul? Egyre ment volna; mivel azonban nem történt meg, ugy, mint Napoleon Martziállal tartok:

„Éltünk oly könnyű megvetni a bajt, nyomo rok közt
Hős név illeti azt, győzni ki tud bajokon.“ **

Azonban mégis ugy látszik, hogy Fontainebleauban mérgezési kisérletet tett magán, csak erős hánytató által menekült meg; vannak példák rá, hogy azok, kik ily kisérleteket tettek magukon, másodszor nem merészlik többé, igy magyarázható, hogy a hős watterlooi csata után nem tett hasonlólag.

Időt nyerve, minden nyerve! N. mézeskalácsos, kinek lányát a rendőrség elfogta, neje a legénynyel elszökött, fia a toborzókkal mulatott, mert a szolgálóval állt viszonyban, elhatárzá megölni magat, leült, a versben irt barátainak, midőn Bürger nevét oda akarta irni, kétség szálta meg, vajjon a vers Bürgertől van-e? Hogy ne tévedjen után lapozgatott, ez időközben még többre is akadt, nejét és lányát lotyó, fiát éhetetlen találva, ujra életvidor lett és folytatta mesterségét. A régiek morálja az öngyilkosság felől igen ingadozó, a stoikusok utolsó vigasznak mondák az elviselhetlen bajok ellenében, sok római hős tettet látott benne; Sokrates pedig azt állitja, hogy az embernek kitüzött helyét ép oly kevéssé szabad elhagyni, mint a katonának. A régiek pokla különös bűntetést és helyet szabott az öngyilkosokra; mi egykor őket akasztófa alá, később a temetők árkaiba ásuk, kivül azok nyugalomhelyén, kik az urban nyugosznak. Az őrdőgtőli félelem a nagy tömegre jobban hat, mint az isteni félelem.

A haláltóli félelem, a megsemmisüléai borzalom mégis sok jót idézett elő, a halhatatlanságban igen hasznos hitet, mely sok ezer gazt féken tartott, millió szerencsétlennek vigaszt nyujtott. A nevezetes következtetést az észjárás egyszerüségéről ezen hitet élénkké tette, azonban az iszonyu skeptikus ellen bizonyiték: „gondolható, hihető e ésszerü követ-

* Sthenia és asthenia orvosi műszavak.

** Rebus in angustis facile est Contemnere vitam, Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

nek müvelését nagyobb mérvben. De midőn Abd-el-Kader, ki a tábornoki tehetséget a legmagasabb vallási tekintélylyel rendkivüli személyében egyesitette, 1839. novemberben megszegte a békét, a háboru még egyszer kigyuladt s a francia uralom biztosságát és uralmát kétségbe látszott helyezni. Habár a hadsereg 70,000 emberre emeletett, mégsem voltak képesek a franciák döntő ütközetet nyerni. Csak midőn Bugeaud tábornok (1841. febr. 22-től 1846-ig) lett kormányzóvá, vett a harcz kedvezőbb fordulatot. A segitség folytán, melyet Marokko a szorongatott Abd el-Kadernek nyujtott, a franciák 1844-ben ezen állammal is háboruba elegyedtek, mely azonban Tanger ostroma (okt. 6 án) és Bugeaud győzelme folytán az Isly mellett (aug. 14-én) Franczia ország ra nézve kedvező békéhez és Abd el-Kader elszigeteléséhez vezetett. Ez utóbbi mindenek daczára folytonos harczczal fen birta magát tartani, mig végre, midőn Marokko és a franciák által egyszerre megtámadtatott, 1847. deczemberben Lamoricière tábornoknak és Aumale herczegnek, ki aközben (1847. szeptemberben) kormányzóvá lett, meg kellett magát adnia. Az ország birtoka most egészben véve biztositva volt s a franciák hozzá fogtak a közigazgatás rendezéséhez. Mindazonáltal a harcz az egyes törzsek ellen tovább tartott, melyek folyton arra indittatták magukat, hogy Franczia országtól elváljanak s ellene fellázadjanak. A következő főkormányzóknak, mint Charron tábornoknak (1848. szept. 9 től 1851. májusig) és Randon tábornoknak (1851. decz. 11 étől 1858-ig) ily hadjáratokat kellett: viselniök, melyek közül Kiskabylia alávetése St. Arnaud által (1851), s egyéb kabyl törzsek alávetése Randon által (1857 különösen kiemelendők. Az algiri államformának és közigazgatásnak nevezetesebb változása az 1858. jun. 24. és aug. 31-iki rendeletek folytán állott be, melyek alapján a gyarmat az ujonnan szervezett algiri s gyarmatügyi ministerium hatáskörébe tétetett át, s melynek fejévé Napoleon herczeg neveztetett ki. Az utóbbi azonban később visszalépett s 1859. marcz. 24 én Chasseloup Laubat gróf által helyettesittetett. Azonban ezen ministerium már az 1860. decz. 11-iki rendelet folytán ismét megszünt s ismét az összhatalmat magában egyesitő főkormányzó neveztetett ki, először Pélissier tábornagy, azután Mac Mahon tábornagy személyében. A németfranczia háboru alatt 1870—71-ben az arab törzsek ujból fellázadtak, s csak nehezen s véresen sikerült a franciáknak a lázadást elnyomniok. A tartománynak jelenlegi kormányzója Chanzy tábornok.

Az A.-ról irt müvek közül mindenek előtt kiemelendők a tartomány tudományos kutatására összeült bizottságnak 1844. óta megjelent müve: „Exploration scientifique d'Agérie, Lipcse 1841); Jacquot, „Expédition du général Cavaignac dans la Sahara algérian an gérie" czim alatt; továbbá Wagner, „Reisen in die Regentschaft A. 1836—38" (3 köt., Avril et Mai 1847" (Páris 1847); „Tableau de la situation des établissements français dans l'Algérie" (Páris 1838—46); Jusszuf tábornok, „Sur la guerre en Afrique" (Algir, 1850); Buvry, „Algerien und seine Zukunft unter französischer Herrschaft" (Berlin, 1855); Bertauil, „L'Agérie française" (2 köt., Páris, 1856); Berard „Indicateur générale de l'Algérie" (Páris, 1867); Fillias, „Géographie de l'Algérie" (1874); Maltzahn, „Sittenbilder aus Tunis und Algier" (1868). A franczia foglalás történetét megirta Fillias (1860) és Nettement (1871). Ujabb müvek A.-ról: Rondaire (1874) és Gaskell (1877).

Algir (ejtsd: Aldzsir); francz. Alger, spany. Argel, ang. Algiers, az arab Al-Dszezair-ból, a. m. szigetek), a hasonnevü franczia gyarmatnak fővárosa, a Földközi tenger mellett, 48,908 lakossal, ezeknek mint egy fele európai, a legmagasb katonai, közigazgatási és igazságszolgáltatási hivataloknak s egy érseknek székhelye, van egyetemi akademiája s több más tanintézete; szép és fontos tengeri fegyvertára: a kikötőt s az erődités müveket 1530 óta Barbarossa nagy költséggel és pazarul épitette; van tengeri kikötője 15 hadi hajó számára; a part hosszában ütegek vannak felállitva. A várostól éjszakra eső magaslaton fekszik Kaszba, egykor fellegvár s három algiri deinek székhelye, ma kaszárnya. A városnak nevezetes s folyton gyarapodó kereskedelme van. Jó utak a várost a gyarmat legnevezetesebb helyeivel kötik össze. Az algiri vasut Blidán és Orléansvillen át Oránig vezet.

Helyi hirek.

— *Értesités.* A nagy-kanizsai dalárda választmányának 1878. évi junius hó 4 én megtartott ülésében hozott határozata folytán, van szerencsém a t. dalárdai pártoló tagok tudomására hozni, — miszerint a f. é. junius hó 8-ára a „Sörkertben" tánczkoszorucskával rendeztetni határozott dalestély, közbejött akadályok, miatt, — ugyanott junius hó 15 én fog megtartatni. Rothmann Béla, egyl. titkár.

— *Győrkerületi* főigazgató ur ő nga junius 7 én a déli vonattal Kanizsára érkezett s másnap a fögymnásiumban az érettségi vizsgálatok megkezdettek.

— *Sajnálattal* olvastam a távollétemben megjelent „Zalai Közlöny" május 26-iki számában leirt „Posta rablás"-t, melyet helyreigazitanom erkölcsi kötelesség. Tény, hogy a szent-mihályi vaspályánál történt postai átadás és átvételnél pénzes zacskó elveszett, de ez korántsem postai rablás, s igy e sajnos körülményt nem a postai épület minősége okozta, azután nem is a közlekedési ministeriumhoz tartozik a postaügy, sem főpostahivatali revisorok nem léteznek; ennyi elhirtelenkedést tanusitó közleményt midőn megérkestemkor visszavonok, tisztelettel hajlok meg a köztiszteletü, érdemekben megöszült a tisztes családfő Merkly Antal ur előtt, ki munkássága, szorgalma által példát nyujt mindenkinek; szerencsétlenség érhet mindenkit s igy e postai szerencsétlenség a kellemetlenség felett szinte részvétteljes sajnálatomnak adok kifejezést, ahelyett, hogy a tisztes férfiu s hivatalbeli közegei személyes sértegetést érdemelnének. N.-Kanizsa, junius 8. 1878. Bátorfi.

— *A nagy-kanizsai* iparos segédek „önképző egyesület"-ének alapja javára f. hó 2-án rendezett táncz vigalom eredménye a következő lett: Bevétel jegyekből 40 frt 23 kr. Felülfizetésekből 6 frt 11 kr. Összesen 46 frt 34 kr. Kiadás volt összesen 39 frt 40 kr. Maradt tiszta jövedelem 6 frt 94 kr. Felülfizettek: Németh Simon 70 kr., Brenner Emil 30 kr., Heiszenberger János 20 kr., Hirschler Mór 20 kr., Doór István 20 kr., Roth Mór 20 kr., Wollák B. 20 kr., Ismeretlen 40 kr., Rimer Ferencz 10 kr., Czimbalek János 20 kr., Novotny János 11 kr., N. N. 70 kr., Mankovits Berta k. a. 40 kr., Keller Ferencz 20 kr., Schmijeski Anna k. a. 50 kr., Kaufmann Lajos 20 kr. Neufeld Samu 20 kr., Briller Albert 10 kr., N. N. 1 frt. Fogadják a szives felülfizetők humanus tettükért kezdetleges egyesületünk nevében hálás köszönetemet. Németh Simon id. egyesületi titkár.

— *Egy gymnasiumi* 8 osztályt végzett ifju ajálkozik nevelői vagy irodai alkalmazása a esetleg körjegyzői segédnek. Bővebb tudósitást e lapok szerkesztősége ad.

— *A déli* vasuttársaság egyik nagyérdemü s köztiszteletü szorgalmu ellenőre Eklér urat és családját nagy csapás érte, hosszas szenvedés után Jpsefa leánya meghalt s junis 7-én nagy részvét mellett történt temetése.

— *Hymen.* Özvegy nagy unyomi Sényi Gáborné született pallini Inkey Amália örömmel jelenti szeretett leányának, nagy-unyomi Sényi Amáliának, Méltóságos óvári és szentmiklósi gróf Pongrácz Agoston országgyülési képviselő urral, néhai Méltóságos óvári és szent-miklósi gróf Pongrácz Rezső cs. k. kamarás és arany sarkantyus vitéz és Méltóságos özvegy óvári és szent-miklósi gróf Pongrácz Rezsőné született óvári és szent-miklósi Pongrácz Sidonia grófnő csillagkeresztes hölgy fiával f. é. junius 1 én Nagy-Unyomban történt házassági egybekelését. Nagy-Ünyom, 1878. junius havában.

— *Lövinger József* a keszthelyi izr. hitközség kántora — több, működelő közreműködésével f. hó 16-án az „Amazon" szálloda nagytermében hangversenyt fog rendezni. A műsorozat következő: 1. Isten dicsősége (Beltkoventől) énekli az összes kar. 2. Solodal „O, bitt Euh liebe Vögelein" előadja Beck Berta k. a. Klug József ur zongorakiséretével. 3. Honvágy (Zsaszkovszkytól) énékli az összes kar. 4. Szavalat „A bünös éjszakája" (Nyilas Samutól) szavalja Belányi Tivadar ur. 5. Változatok magyar darabok fölött zongorán előadja Molnár János helybeli r. k. kántor ur. 6. „Die Fischer" von C. M. Gabussi. Terczetto előadja 3 lányka, Eckstein Mór, Lövinger József és Hofman Jakab urak zenekiséretével. 7. Duetto „Kunok" operából előadja Lövinger József és Beck Berta k. a. zongorakiséretteel. 8. Vándor dal (Abttól) énekli az összes kar. Záradékul: Komisches Duett, „Ein Jäger frühstück von Richard Genée" előadják Lövinger József és Hofman Jakab kántor urak. Belépti dij: személyjegy 1 frt. Családjegy 2 frt. Kezdete este 8 órakor. Keszthely, 1878. máj. 6.

— *A keszthelyi* m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói által, a Hévvizen, f. hó 1 én rendezett tavaszi mulatság igen szépen sikerült. A fiatalságnak oly kellemes szórakozást és szép élvezetet nyujtó táncz, — melyben a négyeseket 30 pár lejtő, — esti 7 órakor vette kezdetét a csak napfelkeltével ért véget. A keszthelyi közönség — nem tudjuk mi okból — kevésbé volt képviselve mint a vidéki. Ott voltak a keszthelyi urhölgyek közül: Csesznák Mariska, Gárger nővérek, Galba Emilia, Kovács Laura, Hitel Matild, Pataky Lujza, Gleiman Györgyike, Szabó Janka és Etel; mégis Puly Jánosné, Villásy Pálné és Baross Ignáczné urnők. A vidéki urhölgyek közül ott voltak: Nedeczky Emma Budapestről, Mezriczky Nina Vindornya Lakról, Botka nővérek Habótról, Koller Vilma Páhokról, Csák Irma Szántóról, Bakó Örzse Felső-Rajkról, Noszlopy Laura Dukáról és Vieber Emilia Palinból; mégis Koller István né Alsó-Rajkról, Kamóczay Károlyné Kis-Komáromból, Vaszary Lászlóné Nagy-Csenkről, Csák Antalné Szántóról, és Gruner Ernőné Egerből. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal a rendezőség buzgó tevékenysége és fáradhatlansága felett elismerésünket nyilvánitni, mert méltán elmondhatjuk, hogy az oly gyönyörüen sikerült mulatság rendezésében a főérdem őket illeti.

— *Gondatlan szülők.* A vidornyaláki szőlőhegyben, egy kis gyermeket egy tüzhelyre tett anyja; a tüzhelyen forró vizzel telt fazék volt, mit a kis gyermek játék közben felboritván, magát egészen összeégette s iszonyu kinok közt halt meg.

— *Spiritusszal égette* magát össze a napokban egy cseléd Keszthelyen. Amint — a kis gyermekek részére ételt melegitendő — a melegitőbe spiritust öntött, véletlenül az asztalra is dőlt s ez is meggyult; midőn eloltani akarta ruhája meggyult, s ő egész testén összeégett.

— *Gyászhir.* Magyar István, gógánfai földbirtokos folyó hó 3 án délelőtti 10 órakor, hosszas betegeskedés után, 75 éves korában, végelgyengülés következtében jobblétre szenderült. Temetése f. hó 4-én délután 6 órakor nagy részvét mellett történt. Legyen könnyü a hant, mely e gondos családatya, gyengéd férj és jó gazda földi maradványait takarja. Nyugodjanak békében hamvai!

— *Iskolai látogatás.* Sümeghen f. é. junius hó 4 én nagys. Palotai Ferencz Veszprém egyházmegye fő tanfelügyelő látogatásával szerencséltette az iskolákat. A buzgó tanférfiu még este hét órakor is kitartó figyelemmel hallgatta a tanulók feleleteit, kikhez intézett tapintatos kérdéseiből azonnal a jártas paedagog tünt ki. Üdvös intései, megnyerő atyai bánásmódja — a tanszemlyzet nagyra becsülését és a tanitványok szeretetét vivtak ki. Hozza Isten minél többször!

— *A „zalamegyei* általános tanitóegyület" keszthelyi járás-kör"-e f. hó 5-én, Keszthelyen, a községi elemi népiskola tanhelyiségében tartotta ez évi tavaszi ülését, melyen a tisztujitás következőleg történt meg: Wiese Károly elnökké, Németh Károly zalavári alelnökké, Belanyi Tivadar jegyzővé, Klug József pénz- és Magyar József sz.-györgyvári könyvtárnokká, mégis Csatbó Alajos, Biró József, Szeitz Károly és Pöltz Pál választmányi tagokká választattak.

— *A soproni* kereskedelmi s iparkamara kereskedelmi osztályának jegyzőkönyvéből közöljük a következő érdekes „iparjogi" kérdésvitatását. „Somogymegye alispánja — előfordult azon eset alkalmából, — mely szerint Danneberg és Weiss nagy-kanizsai termény-kereskedői czég Grossmann testvérek babocsai gabonakereskedők üzlethelyiségében saját czégjét kifüggesztette, a babocsai piaczon felállitott meghatalmazottja által gabona vásárlásokat eszközöltet és a gabonát ott raktárba helyezteti. — véleményt kér az iránt: vajjon nem tekintendő e az üzletnek ilyképeni gyakorlása fióküzletnek? Az osztály az ügyiratok, különösen a nagy-atádi szolgabiróságnál Weiss Adolffal, mint a Danneberg és Weiss czég képviselőjével 1877. november 21-én felvett jegyzőkönyv alapján azon véleményt neveli, hogy az utóbb nevezett czégnek Babocsán gyakorolt üzlete fióküzletnek nem tekinthető. A gabonaüzlet természete egészen különböző más üzletek természetétől. Ugyanis a gabonaüzlet nagyobb czégek által általánosan nem egy helyen, hanem mindenütt, hol kedvező viszonyok kinálkoznak, annyiban gyakoroltatik, a mennyiben vagy bejegyzett kereskedők, vagy személyesen tesznek vásárlásokat, vagy ilyet meghatalmazottjaik által eszközöltetnek. Mintán pedig a fuvar a gabonaüzletnél nagy szerepet játszik, ennél fogva természetszerű, hogy ily kereskedők mindenütt, hol nagyobb vásárlásokat tesznek vagy tétetnek, raktárhelyiségekről gondoskodni kénytelenek, melyekben az összehalmozott gabona körüli szükséges teendőket végeztetik és a honnan adandó kedvező alkalommal készleteik felett rendelkeznek. Hogy ily esetekben a raktár fölé a tulajdonos czége kifüggesztetik, nem csak természetes, de sok esetben szükséges is; a mig azonban az üzlet csupán erre szoritkozik, fióküzletnek jellegével még nem bir és fióküzletté csak akkor válik, ha a kereskedő telephelyén kivül saját czége alatt tényleg kereskedést üz, azaz vételeket és eladásokat eszközöl. Hogy az utóbbi eset a Danneberg és Weiss czégnél fennforogna, az az ügyiratokból nem derül ki, miből az osztály kezdetben kifejezett véleményét merítette. A kereskedelmi osztálynak ezen véleménye felett hosszabb, igen élénk vita fejlődött és végre elnök urnak azon véleménye: miszerint minden bejegyzett terménykereskedő jogositva van, mindenütt és minden helyen vásárlásokat tenni vagy meghatalmazott által tétetni, raktárakat birni, azokba gabonát elhelyezni, a raktárkat feliratokkal, vagy más módon mint bevásárlási raktárait megjelölni, anélkül, hogy ebben fióküzletnek jellege felismerhető lenne; mihelyest azonban a raktárral iroda van összekötve és a felett a tulajdonosnak czégtáblája kifüggesztve, ezen üslet fióküzletnek tekintendő,

---

keztetés egy a testtől oly független lény létére?" ugyszintén az örök igazsággal szemben: „Az erény magát jutalmazza, mint a bün magát bünteti" meglehetős rosszul állnának a dolgok, ha a kereszténység a halhatatlanság tanát pontosabban össze nem kötötte volna az erkölcsiséggel. A kereszténység a halált milliókra nézve az ég angyalává tette, mely a gond gyermekének megnyitja bürtöne ajtaját. Mindnyájan, mint Adisson, a halhatatlanságot a lélek törekvésére alapitjuk, azt bebizonyitani a mit nem tud. Csak egy keresztény kiálthat föl igy: halál, hol a te fullánkod? koporsó hol a te diadalod? a előtte nem élet, mit életnek hanem mit halálnak mondanak. Herrnhuttok meg se halnak, hanem csak haza mennek, mint a hollandok, mig a bölcs tovább nem viszi, mint a bizonytalanság vigaszáig.

De hát ezen tételek: „a semmiből soha sem lesz valami és a valamiből soha sem lesz semmi" nem tökéletes egyenlő fogalmak és párhuzamos igazságok-e? A fönnmaradás nagyobb csuda-e mint a létezés? Hasztalan ápiakodtak az Epicureusok a halál képét virággal koszoruzott serlegek és zenével elüzni, a természet nem engedi magát ugy állitatni, mint Sándor Bucephalja, hogy árnyékát észre ne vegye; vakmerőbb és kevélyebben sarkantyuzták a Stoák a természetet de szint oly hiába. Legtöbben igy gondolkodnak: „jobb ha van valamim mintha volna" megtartják a mivel egyszer birnak s tetszenek maguknak ide lenn az érzékiség kötelékei között. Azok, kik a haláltól félnek, méltán irigykedhetnek a vallási rendszerekre, melyek nyilván ezen haláltól félelem ellen dolgoznak. Egy bizonyos zsidó azzal szépitgette ebbeli félelmét: „értetek Krisztus meghalt, nekünk szegény zsidóknak azonban magunknak kell bőrünket vinni a vásárra."

(Folytatása köv.)

A számüzött.

A hazámtól számüzötten
Undok bünre vetemedtem.

Határánál meg-megállva
Átkot szórtam a hazámra!

Átkot, szitkot, irtóztatót:
Isten nyilát, gyujtót, sujtót!

S hogy emlékét is kitépjem
— Indulatom bősz hevében —

Sarumról ah! lerántam
Porát, hogy még azt se lássam.

— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —

Évek múltak. Megöszültem,
S megint állok — meggörbülten —

— Mért nem inkább megörülten? —
Határodnál, szülőföldem!

Felvert lelki-ismeretem
Soha nem hágy nyugtot nekem.

„Honáruló, szentségtörő!"
Ez a szava dörgő,ölő!

Az ágyamból felkorbácsol,
S üldöz, mardos, legyek bárhol!

Leroskadok terhe alatt;
Hazám, hazám, bocsánatot!

Bocsásd, a mit elkövettem!
Felejtsd, felejtsd, felejthetlen!

Reggel kezdem az imámat:
„Engedd látnom a hazámat!"

S midőn este imám végsem,
Megint csak azt kérve kérem!

Nem tudok én szülőföldem!
Sirba szállni a külföldön!

Ott hol bölcsőm, állott, ottan,
Pihenhetnék koporsómban!

Inkább anyaföldben holtan,
Semmint élve a távolban!

De ha... de ha... semmiképen
Sem engednéd hazatértem:

Add siromba azt porodból,
Mit leráztam saruimról!

WITT FÜLÖP.

mivel feltehető, hogy ott tényleg kereskedést üz, — határozati erőre emeltetet: és a kérdést tevő alispán ur annyival inkább ily értelemben értesíttetni rendeltetett, mert a szolgabirói-ságnál felvett jegyzőkönyvből a Danneberg és Weiss czégnek Babócsán való mikénti üzletvezetése határozottan ki nem vehető."

— *A keszthelyi „Balaton fürdő"* folyó hó 2-án a délutáni órákban lőn megnyitva. Ez alkalommal Gersner Adolf, keszthelyi czukrász cselédje két kis gyermeket vezetve s egyet a karján vive a fürdőházhoz vezető hidra ment. A hid középtáján az egyik kis gyermek oly közel ment a hid széléhez, hogy lába megcsuszván a deszka szélén, a Balatonba esett s a másik kicsikét, kivel össze volt fogódzva szintén magával rántotta be a vizbe. A kis gyermekek menthetlenül a vizbe fulnak, ha Tallián Béla, m. kir. honvéd százados — ki e balesetet a sétányról vette észre — rögtön oda nem szalad s a vizbe ugorva, meg nem menti őket. Az egyiket — ez leányka volt — könnyen sikerült megmentenie, mert a viz némileg fentartá, mig a fiu már egészen elmerült s csak egy pillanatnyi késedelmezés még, menthetlenül elveszett volna. A midőn ez esetet napfényre hozzuk, elmulaszthatlan kötelességünknek ismerjük Tallián Béla, honvéd százados urnak legbensőbb elismerésünket és köszönet nyilvánításunkat is kijelenteni, amaz ember szerető és szép tetteért, melylyel két, már egészen elveszettnek hitt kis gyermeknek életét szerezte vissza. P.

— *Gyászhír.* Egy élte tavaszán levő ifjut, egy lankadatlan szorgalmu egyént, ki betegeskedése daczára s a tudományok elsajátithatására szentelte idejét, kisértünk folyó hó 3-án délután 5 órakor az örök nyugalom szinhelyére. Ez ifju Lang Ferencz, a budapesti jogegyetem hallgatója volt, ki élte 23-ik évében, idült tüdőbajban, folyó hó 2-án a hajnali órákban hunyt el. Már délutáni 4 órakor igen sokan jártak Keszthely amaz utczájában, melyben az ifju halott hült tetemei a szülői háznál — voltak. A temetés pontban 5 órakor, nagyszámu közönség jelenlétében történt meg. A háznál Kohn Salamon, ker. rabbi tartott beszédet, német nyelven ecsetelvén a jobb létre szenderült ifju életrajzát. A temetőnél, amint a szokásos szertartások bevégeztettek Lázár Soma mondott egy igen ügyesen szerkesztett beszédet. A mint az ifju holttestét a sirhoz vitték Fisch Károly — egészen váratlanul — lépett elő a közönség közül s ettől engedelmet kérve arra, hogy a sir szélére letett tanulótársa felett megemlékezhessék. Beszédje által, melyet oly meghatóan adott elő, a közönség figyelmét egészen magára vonta. A beszéd következőleg hangzik: Mélyen tisztelt gyászoló közönség! Nékem mint az elhunyt egyik tanulótársának jogom van, könnyeimet az érte kesergőkével egyesiteni a midőn ezen jogommal élnék, kérem méltóztassanak megengedni, hogy a halottról néhány szóval megemlékezhessem! — Megdobban a szív, ha ez ujonnan felhányt sirra tekintünk! — Egyik a másik után: még ki sem zöldült a hant, egyik boldogult tanulótársunk, Böszörményi Kálmán drága hamvai felett, már ismét kéri közülünk adóját a kérlelhetlen halál; — a budapesti egyetem egyik növendéke, a fajdalmak által megtörött testtel hagyá el a fővárost; haza tért a szülői házba, hogy ott, gondos, ápoló kezek, tán képesek lesznek megszabaditani testének fájdalmitól. — Megjött, hogy a testet rongáló betegségtől szabaduljon, és fájdalom megszabadult, nem csak egy időre, hanem . . . örökre; — ez ifju, Lang Ferencz a bpesti egyetem joghallgatója, . . . meghalt! — Itju és halál, mily ellentétes szövetség; — ifju és halál, nem tudjuk őket együtt gondolni! Ha a tölgyet, melyet az idő már meggyengitett, kidönti a vihar, azt értem; ha az elaggott öreg, kinek gyér hajszálait már a tulvilágról jövő szellő lengeti, sirba száll, ezt a természet rendének tartom; ha a kis csecsemőt, mint a gyenge csirát, a rövid élet után a hosszu halál fogadja ölébe, azt meg tudom magamnak magyarázni, mert nem volt még elég erős a test fájdalmival megküzdeni s az első rohamban megtört gyenge ereje; — de ha egy ifju, ki pályája küzdelmeit már nagyrészben legyőzte, vagy a kinek már csak egy lépés, hogy elérje a czélt, melyért egész életén át küzdött, egy ifju a ki test és lélekben már megerősödve áll az ifjuság határán, hogy átlépjen a tettgazdag férfikor terére; ha egy ily ifju dűl ki sorainkból, — megdöbben a lélek és megáll az ész működése. — Ily esetben az elkeseredés határán állva, kétely támad bennünk a gondviselés iránt és remegve kérdezzük: „Ezért küzdött-e? — ezért ébresztett-e maga iránt szép reményeket az övéi szivében? bogy midőn ezen szép remények már-már teljesülnének, akkor jöjjön a halál, és reá lehelve fagyos leheletével, kigunyolja törekvéseit a hidegen kaczagjon a könnyek fölött, melyeket az övéi, keservökben, tört reményeik omladékán, ravatalánál hullatnak. — Fájdalmas a tudat, hogy ő nincs többé; fájdalmas annál is inkább, mert benne összpontosult szülői összes reménye; — s a kiben ők és a szerető testvérek annyi sok szép reményt helyeztek, most itt fekszik és a kesergőknek nincs más vigasztalásuk, minthogy e sirra borulva sirják el a keserű csalódás és reményvesztés fájdalom könnyeit . . . — Elszibbad a lélek nagy fájdalmában, midőn látja, hogy oly közel a czélhoz roskad össze a magasztos épitmény. — Midőn már készült kezét a babér után, melyért egész ifju életén oly hévvel küzdött, kinyujtani, akkor jött közbe a halál és az örök reményzöld koszorut összetépi és helyette fehér halotti koszoru nyujt, hogy a fájdalomtól reszkető kezek azt tegyék a halott halvány homlokára. — Lelkünk felsir fájdalmában, midőn siratni látjuk azt, ki nekünk is testvérünk vala. — A kesergőket vigasztalni nem tudjuk, mert hisz mi is vigasz nélkül szükölködünk; — hadd sirják ki magukat s enyhülni fog a fájdalom. — Ti pedig kik csokrok és koszoruk halmazával övedzitek e koporsót, engedjétek meg, hogy veletek én is egy könnyet szentelhessek emlékének. Most pedig tehozzád drága, jó barát, kinek emlékét örökre szivembe vésztem, fordulok! — „Mély az elhunytak álma jó barát; — összes reményeidben örökös ne tovább állott be; — gyakran melegiti a déli nap még e halmot, — de melegét te többé nem érzed; — az ide ültetett virágokat a nyugati szél még gyakran lengeti; — de susogását már nem hallod . . . szerelem soha sem fog szemedből örömkönnyet csalni, mert azok, bármint hullassuk is könnyeinket, — örökre, örökre lecsukódtak" — „Azonban, boldog vagy! — édes a te álmod, nyugodtan alhatol szük házikódba; az örömmel a bu is elhalt és a lélekkel, az emberek kinjai is kilehelvék, — boldog vagy szük celládban jó barát; hisz e világ tragicomicus zürzavarától és egy, ördögökkel telt földi paradicsomtól szabadultál." „Isten veled tehát, te lelkünk meghittje, áldásainktól ringatva aludjál nyugodtan e sirban, szenderegjél a viszontlátásig, — addig, mig a hulla telt halmokon, megszólal a mindenható harsonája, és a halál reteszeit felszaggatván, az Isten viharja, a holtakat mozgásba hozza; — mig Jehova leheletétől megtermékenyitett sirok keringenek és fenyegető hatalmi szavára, szétömlő csillagzatok varásfényétől környezve, a sirboltok kiadják prédájukat; — mert bármit mondjanak is, valahol találkozunk, ha nem is a más világon, mint a bölcsek mondják, — ha nem is a köznép paradicsomában sem a költő alkotta menyországban, — de valahol találkozni fogunk; mert bizonyos, hogy a lélek el nem vész, — a siron tul vezérel egy eszme, — az erény hű vezér!" — „Előtted már mint megfejtvék a talányok, a titkok tömegei, melyeket a mindenható a földi élet fátyolával szemeink elől eltakart. — Igazságot, valót lehel be a te elragadtatott lelked, — igazságot, mely ezerszeres fénysugarakban a mindenható atya leheletének kifolyása. — Hol van ember, ki Isten szándokát, végzését kutathatná, hol van szem, mely az ösvénybe pillanthatna? „Szent, szent, szent vagy uram sirhalmok hatalmas Istene; szent borzadályival borulunk le előtted! — ha a porladó test a földnek adatik is ismét, a lélek elhagyja a roskadozó hüvelyt, — a hamvakat szélvész hordhatja szét, — de az ő szeretete örökkévaló! Amen."

— *Nyilvános köszönet.* A keszthelyi magyar kir. gardasági tanintézet hallgatói által Hévvizen, folyó hó 1 én a „Deák" könyvtár és „segélyegylet" javára rendezett tavaszi mulatság alkalmával felülfizettek: Adamecz Józsefné urnő 1 frt 50 kr., Bakó Gyula ur 2 frt 50 kr., Balás Árpád ur 1 frt 50 kr., Dr. Csanádi Gusztáv ur 1 frt. Csák Antal ur 50 kr., Csengey Vilmos ur 50 kr., Cseznák László ur 2 frt 50 kr., Galba Károly ur 50 kr., Gárgerné urnő 50 kr., Koller Ferencs ur 5 frt., Nedeczky Jenő ur 50 kr., Noszlopy Eleknéurnő 2 frt 50 kr, Semetke Lajos ur 9 ft, Vassary László ur 1 frt 50 kr., Villási Pál ur 50 kr., Kiss József ur 2 frt. Összesen 32 frt. E szives fölülfizetésekért leghálásb köszönetét nyilvánitja, Keszthelyen, 1878-ik évi junius hó 4-én, a rendező bizottság.

— *Dr. Kovács Zsigmond*, veszprémi püspök ur ő nagyméltósága folyó hó 2-án, a délutáni órákban Keszthelyre jött s itt nagyságos Cseznák László jószágkormányzó ur, s a plébánia hivatal meglátogatása után azonnal Sümeghre utazott.

— *Foellson tábornok* ur a Keszthelyen állomásozó 4 ik huszárezrednél folyó hó 6-án hivatalos látogatást tett. 7-én Tapolczán, 8-án pedig Sümeghen történt hivatalos látogatása után a tábornok ur Kőszegre utazott.

— *Sladovits Ferencs* nyugalmazott honvéd százados, boldogfai lakásán jun. 5-én a délelőtti órákban ismeretlen ok miatt golyó által vetett véget életének. A boncolás ugyanaz nap délutánján tartatott meg.

— *Büntügyi tárgyalások jegyzéke* z.-egerszegi kir törvényszéktől 1878. évi junius 27-én. 1265.B/878. Sz. l. Kovács Vendel sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben kir. t. itélet hirdetés. 1138.B/878. Sz. l. Dani Vendel és társai sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben kir. t. itélethirdetés. 1139.B/878. Sz. l. ifj Szabó Vidák János birói zártöréssel párosult sikkasztással vádolt elleni ügyben kir. t. itélet hirdetés 1144.B/878. Sz. l. Szóka Gyula és társai tolvajlással vádoltak elleni ügyben kir. t. itélet hirdetés. 1313.B/878. Sz. l. Vizsi Pál sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben kir. t. itélet hirdetés. Kelt Z.-Egerszegen, 1878. évi junius 2-án. Muzsik Kálmán iroda igazgató.

— *Gyászhír.* From Rezsőné született Dongó Albertin maga, a szülők, testvérek és az összes rokonság nevében szomorodott szivvel jelenti hőn szeretett férje illetőleg fiuk és fivérünknek From Rezső, a „Vilmos" főherczegről nevezett cs. kir. 12 dik sorezred kapitányának, folyó évi május hó 31-én, reggeli 8 órakor, életének 40 dik évében, hosszas betegeskedés után tüdő szélhüdésben, Keszthelyen történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi junius hó 1-én délutáni 5 órakor tétettek a helybeli Szent-Miklós-ról nevezett sirkertben örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozat folyó évi junius hó 3-án reggeli 9 órakor a Mindenhatónak bemutattatott. Keszthely, 1878. május hó 31-én. Áldás és örökbéke lebegjen porai felett! A temetésen a Keszthelyen állomásozó 4-ik huszár ezred összes tisztikara s egy század huszár is részt vett. A nagyszámu közönség a folytonos esőzés daczára, kikisérte az elhunytat az örök nyugalom szinhelyére. Nyugodjanak békében hamvai!

— *Rövid hírek.* Berlinben a social-demokratáknál folyton házmotozás van s e nemű iratok lefoglaltatnak. — Vilmos császár állapota javul, bár még mindig aggasztó. — Utah kerületben az indiánok számos telepitvényest legyilkoltak. — A congressusi meghivást az összes europai hatalmak elfogadták s Berlinben jun. 13-án megnyittatik. — Ali Suavi összeesküvése következtében Konstantinápolyban eddig 25 ember akasztatott fel. — Soldosné Kolozsvárott nagy lelkesedéssel fogadtatott, szégyenére Pozsonynak. — Tóth Bálint Csornán 8 ezer forinton leány oskolát épittetett a benne Simon Vincze prépost 900 frt évi fizetéses tanitói állást létesitett. — Ő felsége az isaszeghi tűzkárosultaknak 1000 frtot adományozott. — A magyar nemzeti muzeumban „Ereklye-terem" rendeztetik be. — Szombathelyen az uj városház és szinház épitését megkezdették. — Gr. Szápáry Géza ur ő excja Fiumében egyhangulag országgyülési képviselővé választatott. — A persa sah Párisba utazott. — Sasulics Vera pere uj tágyalás alá került. — Bpesten a köztelken méhészeti előadások tartattak. — Liszt Ferencz Weimarban van. — A socialista sajtónak Németországban jelenleg 75 hirlapja van. — A folkestonei hajótörésnek 284 egyén esett áldozatánl.

Ki nyert?

— Az 1864 ki államsorsjegyek junius 1-én történt huzásában következő sorszámok nyertek: 52. 103. 629. 693. 849. 959. 1144. 1414. 1835. 1937. 2317. 2684. 2795 és 3149.

— Brünn, maj. 29 én: 19. 23. 33. 52. 34.
— Budapest jun. 1-én: 41. 80. 52. 56. 60.
— Lincz „ „ 87. 45. 20. 78. 46.
— Triesztt „ „ 73. 34. 55. 59. 80.
— Prága jun. 5-én: 54. 5. 25. 85. 19.
— Szeben „ „ 16. 25. 71. 47. 13.
— Lemberg „ 62. 13. 76. 59. 44.

Üzleti szemle.

Nagy-Kanizsa, 1878. junius 8.

Az időjárás a legjótékonyabb a vetésekre nézve. A hét derekán beállt az eső, melyre napról-napra sürgősebb lett a szükség, és ujra feléledezté a növényzetet.

E héten jelentékeny változásokon ment keresztül az üzlet. A hét elején, a Tisza vidékről és a bánságról beérkező hirek panaszt hozának az ottan uralkodó esőhiány és szárazságról, s ez nem csak képes vala az árhanyatlásokat megállitani, hanem szilárditó hatályt is birt gyakorolni az üzletre, ugy, hogy buza árak 25—30 kr, rozs árak 20 kr. fellebb szálltak. A hét közepétől fogva, részint mivel a csüggesztő hirek tulzottaknak bizonyultak, részint pedig mert azon vidéket, melyek valóban (esőhiány) szárazságban szenvedtek, — mint nálunk — jótékony esőzések látogták, az üzlet ismét ellanyhult, ugy, hogy az árak nemcsak mult héti alapjukra morsolódtak le, hanem az alábbszállások még nagyobb terjedelmet vettek.

Buza a hét közepéig gyéren, de azontul nagy mennyiségekben és sürgősen volt kinálva; árak mult hét ellen 30 kr. vesztettek.

Rozsban kevés forgalom volt; árai 20 krral szálltak alább.

Árpa hiányzott; jegyzései csak névszerintiek.

Zabból csak belfogyasztásra kelt el némelyes.

Kukoricza némi életet fejtett ki; árak öregszemü árban alább mentek, aprószemüben fentartották magukat.

Minőség szerint:

Buza	8.50 — 9.70 — —	kr.
Rozs	6·80 — 7·20 ———	„
Árpa	6·50 7·50 — — —	„
Zab	6·70 — 6·80 — — —	„
Kukoricza	6 80 — 8 20 ——	„
Köles	6 80 — 7·20 — — —	„

K. B.

Papirszeletek.

Egy angol és egy amerikai összevesztek. Becsületsértési ügy merült fel. Párbajra hivták ki egymást, pisztolyra. Az első lövés az angolé volt. Nem talált! Ekkor elkiáltja magát: „Halt! — Megvegyem az ön lövését!" „Mennyiért?" Kérdé az amerikai: „Adok érte ötszáz forintot" — „Miesoda? Én biztosan lövök és ön ily keveset igér érte?" „Adok tizeser frtot! — „Áll az alku!" És az amerikai nem lőtt.

A falu czigányához, adóhátralék fejében beszállásoltak egy szép cserepárt.

A czigány legkevesébbé sem ijedt meg, noha megparancsoltatott neki, hogy a vitésznek enni, inni adjon.

Délben a katona ebédelni akar. A czigány bevezeti gunyhójába, leülteti a földre. Azután elővezi a hegedűjét, elhuzza a scálákat s azt mondja a németnek:

Ess a levés.

Megint huz egy nótát:

— Ess a csupaisz

Utoljára rárántja a „Gott erhalle"-t s oda kiáltja a bámésskodó hadfinak:

— Ess a pecsenye, eb a ki jól nem lakott.

A katona üres hassal ment haza, bepanaszolta a czigányt, de hiz azon másféle ebédet nem tudtak kivaszni.

Sajtóhiba helyre igazitása.

A néhai Chernel Olivérné féle gógánfai birtok önkénytes-árverése hibásan volt f. hó 16-ikára nyomtatva és hirdetve, mert az nem azon, hanem a következő napon, vagyis f. hó 17-én fog megtartatni.

Kelt Csáb Rendeken, 1878. junius hó 3 án.

BARCZA SÁNDOR.

Heti naptár.

Junius 9-től Junius 15-ig 1878.

Hó- és heti-nap		Kath. és prot. naptár		Görög naptár		D. utj
23. A ki engem szeret, megtartja beszédemet J. XIV.						
9	**Vasárnap**	F. Pünk. v.	28	A 6	Nicet	
10	Hétfő	**Pünk. h.**	29	Theodos		
11	Kedd	Barnabás	30	Isacius		
12	Szerda	Kántor †	31	Hermia		
13	Csütörtök	P. Antal	1	Ó Junius		
14	Péntek	Vazul P. †	2	Nicceph.		
15	Szombat	Vida M. †	3	Lucian		

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK.

Ló árverezési hirdetés.

Néhai Nagyméltóságu Báró Sina Simon ur hagyatékához tartozó Zádori ménesből — Somogymegyében — Nagy-Atád szomszédságában, a nagy-atád-szobbi vasutállomástól félórányira fekvő Simongáti puszztán következő nemes vérbeli lovak, melyek kocsiban már tökéletesen betanulva járnak folyó évi junius hó 24-én délelőtti 10 órakor kész fizetés mellett elárvereztetnek, ugyanis:

2 darab 6 éves kancza,
7 „ 5 „ herélt,

ezek között van két darab fakó szőrű kancza és két darabb fakó szőrű kantza és két darab fakó szőrű herélt.

Bővebb felvilágositással szolgál a tisztartói hivatal. (663 1—3)

Simongáti tiszttartói hivatal.

Ad. 1457. 878.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsán a városház- és bérházban létező több rendbeli bolt, — lak és egyéb helyiségek f. évi julius hó 8-án reggeli 9 órakor a városház nagytermében, nyilvános árverés utján f. évi november 1-től 3 és ½ illetőleg (két lakhelyiség) pedig folyó évi augusztus 1-étől 3 és ¾ évre bérbe adatni fognak.

Az árverési feltételek junius 15-től kezdve alulirt tanács számvevői hivatalában naponkint reggeli 9—12 óráig betekinthetők. (664 1—3)

Nagy-Kanizsán, 1878. évi május 25-én.

A városi tanács.

FÜSTÈR IMRE

butor-kereskedő Sz.-Fehérvárott, kaszárnyautczá 6 az.

Ajánlja a nagyérdemü helybeli és vidéki közönségnek **dusan** felszerelt **butor-raktárát**, hol is nagy választékban találhatók mindennemü **kárpitos és asztalos** munkák lehető jutányos árakon. (662 2—12)

Nemkülönben elválaltatnak mindennemü a kárpitos üzletbe vágó munkák helyben ugy, mint vidéken a legjutányosabb áron.

Jó izlés és tartós munkáért kezesség vállaltatik. Mentül számosabb megbizás és becses pártfogást kérve, kiválló tisztelettel. **Fenteebl.**

HIRDETÉSEK:

„Önsegély,"

hű tanácsadó férfiak számára

gyöngeségi állapotokban

Oly egyének, kik magömlés-, **nemi gyöngeség**, hajkihullás-, valamint idült bujasenyvben szenvednek, **ezen a maga nemében egyetlen mű által tanacsot és gyökeres segélyt nyernek.** Megrendelhető a következő helyen: (615 2—*)

Dr. ERNST L.,

Budapest, két sas-utcza 24. (Ára 2 frt.)

Ki e híres mű tetszéséről meg akar győződni, kívánatra egy érdekes, képekkel ellátott kivonatot kap abból díjtalanul megküldve; azonban senki ne vesse meg magát alá addig gyógykezelésének, a mig e kivonatot nem olvasta.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az ön sokszorosított czégem van lenyomva.

Büntető birósági itéletek ismételten constatálták czégem és védjegyem meghamisittatását; azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ámitásra czannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é.

Valódi minőségben az x-el jelölt czégeknél.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmeghizhatlanabb üdvösitő szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sebek és nyilt sebek, rákfekélyek, égések, szemgyulladás, mindennemű bénulás és görcsök stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Valódi minőségben a *-tel jelölt czégeknél.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasással 1 frt o. é.

Valódi minőségben a *-al jelölt czégeknél.

Raktárak: N.-Kanizsa (x) Práger Béla gyógy. (x*) Rosenberg József, (x) Fesselhofer József, (x) Rosenfeld (x) Belus József gyógyszerész. — Barcs (x) Dorner S. Csáktornya (x) Göncz L. v. gyógyszerész Karád Bernátsky A. gyógyszerész. Kaposvár (x*) Kohn J. (x) Schröder Sándor gyógy. Kaproncza (x*) Werli M. gyógy. Kőszeg (x*) Cs. sinovics Ist. gyógy. (x*) Küttel Ist. gyógy. Keszthely (x) Schleifer A. (x) Wünsch F. Körmend (x*) Rátz Ján. Szombathely (x) Pillich Ferencz gyógy. Sopron (x) Mezey And. gyógy (x) Molnár L. gyógy. Veszprém (x) Bies J. K. gyógy. Bánok-Sz. György (x) A. C. Fibic gyógy. Zágráb (x) Mittlbach S. gyógy. (x) Igalmashoz gyógy. (x) Hegedüs Gy. gyógy. (x*) Perklet Ján. gyógy. Szalonak (x) Schwarz Gusztáv gyógy. Karád (x) Rochlitz Ist. (x) Bernátzky A. (562 13—40)

Umrath és Társa Prágában.

Mezőgazdasági gép gyárosok

ajánlják a szilárd kivitel, könyű járás, nagy munkaképesség, és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, úgy rámán álló, mint kerekeken járó

kézi és járgány-cséplőkészületeiket

1-től 8 lő, vagy ökör erejéig.

Továbbá készitünk különféle nagyságu és elismert jó minőségü **tisztito rostákat kukoricza morzsolókat és szecskavágókat.** (580 18—20)

Képes árjegyzékek ingyen és díjmentesen.

Cséplőgépeket

legujabban javitott szögecs-rendszer 1:4 vonó markára, akár pedig kézerőre is alkalmazva jótállás és próbaidő mellett bármentett vasuti szállitással feltételes árak mellet szállitunk. Járavaló ügynökök kerestetnek. Ismételadók előnyben részesülnek

Mayfart Ph. és társa gépgyáruk

Frankfurtban a Majna mellett. (607 4—16)

Kőbányai sör raktár

DREHER ANTAL sörödéjéből

Blankenberg Vilmosnál főtér (gabona piarcz)

Kaiser-féle házban.

Mindennemű sör 25, vagy 50 literes hordókban és 25, vagy 50 palaczkos ládákban a legjobb minőségben kapható. — Helybeli palaczksör megrendelések, házhoz szállitva, mindenkor jégbe hütve és különféle minőségben eszközöltetnek. (425 45—*)

709. sz. (618 2—2)
1878.

Árlejtési hirdetmény.

A zalavármegyebeli mohács varasdi államut 26⁶/₁₀ mértföld közti 251¹/₂ sz. letenyei murahid helyreállitására a nagyméltóságu közmunka és közlekedési ministerim 1878. évi május hó 15-én kelt 6786 számu magas rendeletével 3138 frt 87 krnyi összeg engedélyeztetett.

Ezen munka biztositása tekintetéből alólirt hivatal irodájában folyó 1878. évi junius hó 17-én reggeli 10 órakor, irásbeli ajánlatok elfogadásával párosult nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtésbeni résztvevés esetére magukat a fentkitett összeg 5%-vel mint bánatpénzzel ellássák, mely vállalkozás esetében azonnal 10% biztositékra lesz kiegészitendő.

Az irásbeli ajánlatok fenntkitett nap reggeli 10 óráig fogadtatnak el, azokben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő; továbbá számmal és szóval kiirandó azon száztóli elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik, világosan kifejezendő végre, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételek tartalmát ismeri és elfogadja.

Az irásbeli ajánlatokhoz a vállalati összeg 10%-je készpénzben vagy magyar állampapirokban csatolandó.

A műszerelvények és feltételek az alulirott hivatal irodájában a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszegen, 1878. évi május hó 29-én.

A zalamegyei magy. kir. épitészeti hivatal.

SZÉPSÉG. IFJUSÁG.

A hölgyvilág

által mint **fölülmulhatlan bőrfinomitószer** általánosan elismertetett a hivatalosan megvizsgált, **kitűnő, ártalmatlan, valódi**

RAVISANTE

Dr. LEJOSS E-tol Párisban.

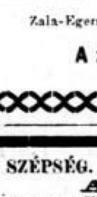

Ezen világhirű bőrtisztitó szer valamennyi szépitószer közül legbitelesebb és leghatásosabbnak bizonyult **szeplők, bőrkiütés**, rezesség, sárga foltok, valamint minden bőrtisztátlanság biztos eltávolitására. A RAVISANTE az arczszinnek feltünően szép halvány rózsaszinű hársonyszerű fiatal üdeséget ad, a bőr és kezeket gyöngédekké teszi, **a leg behatásabb megóvja**, s gyöngéd bőrt szerez a legkésőbbi öregségig. Kapható valódi minőségben:

Nagy-Kanizsán, Práger Béla ur gyógyszertárában. Budapesten Török József gyógysz. urnál, **Szegeden Kovács Albert és Barcsay Károly** gyógyszerész uraknál.

Eredeti üvegtok ára 1 frt 50 kr. Központi főraktár Budapesten **Schwarz Henrik-nél** Mária Valeria-utcza, 9 sz. (589 11—20)

Menetrend.

A „Balaton" nevü csavargőzös f. é. junius 2-tól kezdve, Rév-Fülöp és Boglár közt — nem mint eddig háromszor, hanem hetenként csak kétszer fog közlekedni, — Rendes menetei lesznek, vasárnapon és szerdán: Rév-Fülöpről — Boglárra, délelőtti 10 órakor. Boglárról — Rév-Fölöpre délutáni 1 órakor.

Komphajók minden nap közlekednek.

Boglár, 1878. május 31-én.

A Rév-Fülöp-Boglári gőzhajózás.

(619 3—3)

Határozott óvás hamisitás ellen!

27 éven át kipróbálva!

Dr. POPP J. G.

cs. k. udvari fogorvos Bécsben, (Bognergasse 2.)

Anatherin-präparatumai.

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint **fogénja**, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül belehelyezhet odvas fogaiba, mely azután a fogrészekkel és foghussal teljesen egyesül s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapitja.

Anatherin-szájvíz

üvegben 50 kr., 1 frt., 1 frt 40 kr. a legkitünőbb szer, csúzos fogfájdalmakban, gyulladásoknál, a foghus daganatai és sebeinél; fölolvasztja a létező fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingó fogakat a foghus erősitése által szilárditja; a mindőn a fogakat és foghust minden ártalmas anyagtól megtisztitja, a szájnak kellemes frissességet kölcsönöz és már rövid használat után eltávolitja a kellemetlen szagot.

Anatherin-fogpasta.

Ezen készitmény a lehelet frissességét és tisztaságát fentartja: azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz, azok romlását megakadályozza és a foghust erősiti. — ára 1 frt. 22 kr

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztitja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolittatik, hanem a fogak zománcza is mindinkább tökéletesbül. Egy doboz ára 63 k. o. é.

Popp aromatikus fogpasztája.

Sok év óta a legbiztosabb **évszernek** fogfájás ellen és a legkitünőbb szernek van elismerve a **szájüreg** és a **fogak ápolására** és fentartására. Egy db. ára 35 kr.

Figyelmeztetés!

Előforduló hamisitások következtében bátor vagyok a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy minden palaczk az óvájegy kivül még egy czimmel: (Hygea és Anatherin präparatumai) ellátva van, mely egy tisztán átlátható visnyomásón az állami sasat és a czimet mutatja. (553 I. 4—10)

Kapható: Nagy-Kanizsán: Práger Béla gyógyszerész urnál. Rosenberg és Fesselhofer József füszerkereskedésükben. — Pápán: Tschepen J., és Bermüller J.-nél. — Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész. — Zala-Egyerszegen: Isóó F. gyógyszerész. — Kaproneczán: Werli gyógyszerész. — Varasdon: Halter gyogysz. — Sümeghen: Dorner Kajet. — Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. — Határőrvidéki Sz.-Györgyön: Fibic E. C. — Veszprémben: Tuszkan és Társa, Guthard Tivadar és fiainál, ugy Ferencsi gyógyszerész. — Székesfehérvárott: Braun J., Bosermann, és Dieballa gyógysz. — Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. — Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész — Pakson: Fiorián J. gyógyszerész. — Körmenden: Horváth J. Somzenrend gyógyszerész — Kaposvárott: Kohn J. Schröder és Darás gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. — Bonyádon: Kramolin J. — Rajón: Michitsch St., Herzfeld fiai, és Boszek gyógysz. — Pécsett: Zsolnay W. & E., Zách, Kunz, Kovács, és Sipócz gyógysz. — Kárádon: Zadubánszky gyógysz. — Marcsalibán: Kiss gyógysz. — Tolna: Fiebtl S. gyógysz — Dunaföldváron: Imkács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alsó-Lendván: Kiss gyógysz. — Rohonczon: Simon gyógyszerész uraknál.

Dijaztatott 1867-ben Párisban!

Fehér mell-Syrup

G. A. W. Mayertől Boroszlóban és Bécsben.

Bizonyitvány

Hakeborn, Egeln mellett, (Szászország) márczius 12-én 1872.

Az 1866 és 1870/71. hadjáratok folytán már hosszabb idő óta tüdőburnton szenvedtem; — a G. A. W. Mayer-féle fehér mell-Syrup többszöri használása által ezen hajtól tökéletesen megszabadittattam és az emlitett szert bárkinek is jó lelkiismerettel ajánlhatom. (332 IX. 3—*)

TAUBENROTH F.

Valódi minőségben kapható: N.-Kanizsán, **Práger Béla** gyógyszertárában.

BUDAI RÁKÓCZY KESERŰVIZ

kitüntetve az ausztriai császár, magyar király é felsége által

A m. kir. országos akademiától, mint gyógyszerben a **leggazdagabb** és **leghatásosabb minden eddig ismert keserűviznél elfogadtatott** és az első külf- és belföldi orvos-tekintélyi vélemények után a legnagyobb hatással használtatik: **alvesti betegségeknél**, létrejöve **máj- és lépvizteluláa** verőcsér-rendszer szornlás **aranyér bántalom, sárgaság, vértoluláa, hidegielés, köszvény** rögzött **bőrkiütések** stb. által. Kisebb mérű **gelyva** betegségek, és megrögzött **szék szorulásból** eredő női nemi betegségeknél.

Kapható minden fűszer- és vizsser kereskedésekben. (606 4—5)

Raktárak mindenütt találhatók.

Loser testvérek tulajdona. Budapest.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó laptulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.